

Gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg: van intentie naar uitvoering

In de geboortezorg is behoefte aan gezamenlijke besluitvorming. Cliënten en zorgverleners vinden dit ingewikkeld, omdat er meer personen bij betrokken zijn. Denk aan partners en familie van cliënten en verloskundigen, verpleegkundigen, gynaecologen, en kraamverzorgenden. Daarom was het doel om samen met zorgverleners en cliënten een bruikbare interventie te ontwikkelen om gezamenlijke besluitvorming te verbeteren in de dagelijkse geboortezorg.

Dit onderzoeksproject richt zich op de ontwikkeling en procesevaluatie van een interventie die rekening houdt met het toepassen van gezamenlijke besluitvorming binnen het

cliëntensysteem (zoals partner en kinderen) en het zorgverlenerssysteem (disciplines in integrale geboortezorg). Een behoefteanalyse naar de eisen waaraan de interventie moet voldoen leidt tot een eerste prototype van de interventie. Dan verbeteren alle betrokkenen samen het prototype in meerdere rondes. Daarna hanteren cliënten en zorgverleners in Limburg en Zuidoost Brabant de interventie in de dagelijkse zorg. Een procesevaluatie geeft inzicht in de ervaringen van de cliënten en zorgverleners. Dit ondersteunt de verdere ontwikkeling voor toepassing in meer regio's in Nederland.

Doel onderzoek

Het doel is om met en voor cliënten en zorgverleners in de geboortezorg een interventie te ontwikkelen en beschikbaar te maken om gezamenlijke besluitvorming te realiseren.

Resultaten

Het project heeft geresulteerd in een geaccrediteerde e-learning voor professionals in de geboortezorg en digitaal e-health materiaal over gezamenlijke besluitvorming voor cliënten.

Bijdrage visie lectoraat

Gezamenlijke besluitvorming is van vitaal belang voor het welbevinden van vrouwen en laat gunstige lichamelijke effecten zien, waaronder beter lichamelijk herstel en minder psychische klachten na de geboorte. Cliëntparticipatie en dialoog gestuurde zorg staan centraal binnen het onderzoek van het lectoraat. Dit onderzoek rondom gezamenlijke besluitvorming sluit hierbij aan. Daarnaast is binnen de onderzoeksprojecten van het lectoraat ruim aandacht voor de wisselwerking tussen de verloskundige praktijk en de verloskundige opleiding, tussen cliënten, verloskundigen, docenten, studenten en onderzoekers.

Dit onderzoek is gericht op het ontwikkelen van een interventie voor de verloskundige praktijk, waarbij aandacht is voor een duurzame doorwerking in het onderwijs. De perspectieven van cliënten en verloskundig zorgverleners worden in ruime mate meegenomen in het onderzoek. Daarnaast participeren ook docenten, studenten en onderzoekers.

Impact

Na de afronding van het project was er grote belangstelling voor de e-learning Gezamenlijke Besluitvorming. De eerste module van de e-learning is aangeboden door de KNOV als voorbereiding op een MIO-bijeenkomst. Ook is de e-learning in aangepaste vorm onderdeel van het project Bespreken Uitkomsten Zwangerschap met de Zwangere (BUZZ) en wordt deze aangeboden via de website <https://waardegedevrevengeboortezorg.nl>

College Perinatale Zorg biedt de e-learning gratis aan om zorgverleners en VSV's te ondersteunen bij het vormgeven van het thema 'Samen Beslissen'. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het belang van "de cliënt als gelijkwaardige partner", zoals benadrukt in de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg (ZIG). Uit de evaluatie van de ZIG blijkt dat dit thema bij veel VSV's nog vaak onderbelicht blijft.

Ten slotte is de e-learning geïmplementeerd in het bacheloronderwijs van de Academie Verloskunde Maastricht en onderdeel van het communicatie-onderwijs.

Lectoraat Midwifery Science

Het lectoraat Midwifery Science wil de fysiologische zwangerschap en geboorte bevorderen met als doel een gezonde start van een nieuw leven voor kinderen en hun ouders. Wij doen dit door het vormgeven en uitvoeren van interdisciplinaire projecten en onderzoek in samenwerking met verschillende partners en disciplines in de geboortezorg zoals verloskundigen, andere zorgverleners en (aanstaande) ouders.

Projectteam

dr. Marijke Hendrix
dr. Irene Korstjens
Joyce Molenaar MSc
prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze (lector)

Looptijd

1 juli 2016 – 1 juli 2018

Financiering

Zuyd Hogeschool
Nationaal Regieorgaan
Praktijkgericht Onderzoek SIA

Contact

Marijke Hendrix
m.hendrix@av-m.nl

www.av-m.nl/lectoraat

Samenwerkingspartners

Zelfbewustzwanger.nl, Kring van verloskundigen Westelijke Mijnstreek, Zorggroep Verloskunde Zuidoost Brabant, Geboortezorg Limburg, Zuyderland Medisch Centrum, Maastricht Universitair Medisch Centrum, Maastricht University

Andere projecten

Dit project werkt nauw samen met onderzoek naar de ethiek van gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg zodat ook de ethische aspecten worden geïntegreerd in de interventie.

<https://www.av-m.nl/lectoraat/onderzoeken/ervaringen-perinatale-periode>